

NOTAT

Resumé af og kommentarer til Datatilsynets og Institut for Menneskerettigheders høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner)

13. november 2018

J.nr.

SYD

JAV

Høringsnotatet vedrører kommentarer til Datatilsynets og Institut for Menneskerettigheders høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner).

Lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 1. november 2018 med høringsfrist den 8. november 2018 kl. 12.00.

Høringsnotatet er et supplement til Beskæftigelsesministeriets Notat om resume af og kommentarer til høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om Udbetaling Danmark (Udsøgning af målgrupper til brug for rådgivning om aldersforsikring, aldersopsparing eller supplerende engangssum i obligatoriske arbejdsmarkedspensioner), som blev oversendt til Folketingets Beskæftigelsesudvalg mandag den 12. november 2018.

1. Lovforslagets proportionalitet

Datatilsynet og Institut for Menneskerettigheder finder lovforslaget generelt betænkeligt navnlig under hensyn til kravet om proportionalitet. Datatilsynet henviser blandt andet til databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c, og art. 6, stk. 3, sidste pkt., om proportionalitet. Kravet om proportionalitet ses ifølge Datatilsynet ikke opfyldt på det foreliggende grundlag, da forslaget lægger op til at gøre det muligt at behandle personoplysninger om en stor kreds af personer, der ikke er kunder i pensionsinstitutterne. Det følger af proportionalitetsprincippet, at personoplysninger kun må behandles, hvis formålet med rimelighed ikke kan opfyldes på anden måde. Forslaget lægger op til at pensionsinstitutterne selv bestemmer, hvorvidt de ønsker at være tilmeldt ordningen. Datatilsynet vurderer dermed umiddelbart, at formålet kan opnås på anden måde.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at den målrettede rådgivningsindsats ikke altid vil kunne udsøndres fra egentlig markedsføring.

Kommentar:

Der er foretaget grundige overvejelser i forhold til at finde den rette balance mel-

lem hensyn til at opnå formålet med dataudvekslingen og hensyn til privatlivets fred. Overvejelserne er nærmere beskrevet i lovforslagets afsnit 2.3.

Beskæftigelsesministeriet tager imidlertid bemærkningerne fra Datatilsynet og Institut for Menneskerettigheder til efterretning og vil på den baggrund overveje at fremsætte et ændringsforslag, der adresserer bekymringerne. Regeringen vil i givet fald vende tilbage med den nærmere udformning og indhold af et sådant ændringsforslag.

2. Forholdet til artikel 5, litra b, i databeskyttelsesforordningen om formålsbegrænsning

Datatilsynet henstiller til, at Beskæftigelsesministeriet vurderer, hvorvidt der faktisk sker en begrænsning af princippet om formålsbegrænsning i medfør af forordningens artikel 23. Hvis det er tilfældet bør det fremgå af lovbestemmelsens ordlyd. Det bør endvidere fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen, hvilke hensyn den dataansvarlige skal tilgodes, jf. artikel 23, stk. 2, litra a-h.

Datatilsynet henviser derudover til, at den foretagne behandling skal ske under iagttagelse af de øvrige principper i forordningens artikel 5.

Institut for Menneskerettigheder finder at lovforslagets indhold er betænkeligt, idet eksisterende ydelsesmodtagere ikke får kendskab til, at oplysninger, de har angivet til anden brug kan anvendes i rådgivningsøjemed og ikke vil blive orienteret forud for en registersamkøring.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne fra Datatilsynet og Institut for Menneskerettigheder til efterretning og vil på den baggrund fremsætte et ændringsforslag, der adresserer forholdet til artikel 5, litra b, i databeskyttelsesforordningen om formålsbegrænsning. Regeringen vil vende tilbage med den nærmere udformning og indhold af ændringsforslaget.

Beskæftigelsesministeriet kan bekræfte, at databehandlingen vil skulle ske under iagttagelse af de øvrige principper i forordningens artikel 5.

3. Pensionsinstitutternes behandlingsgrundlag

Datatilsynet henstiller til, at Beskæftigelsesministeriet overvejer på hvilket grundlag private dataansvarlige – pensionsinstitutter – kan behandle personnumre.

Kommentar:

Ifølge databeskyttelseslovens § 11, stk. 2, nr. 1, må private virksomheders behandling af personnumre finde sted, når det følger af lovgivningen. Pensionsinstitutter har en indberetningspligt over for SKAT i forhold til sine kunder, og indberetning skal efter skattereglerne ske med angivelse af den pågældendes personnummer. Pensionsinstitutter kan, når de behandler oplysninger om personnumre på grundlag af en særlig lovhjemmel, tillige anvende oplysninger om personnumre til administrative formål, som har en sammenhæng med indberetningspligten, herunder benytte personnummeret som entydig identifikation af kunden. Pensionsinstitutterne behandler således allerede som følge af lovgivningen oplysninger om personnumre. Med den foreslåede ordningen vil der ligeledes være tale om behandling af

personnumre som følge af lovgivningen, og pensionsinstitutterne vil med hjemmel i § 11, stk. 2, nr. 1, kunne behandle oplysninger om personnumre.

4. Karakteren af de behandlede personoplysninger

Datatilsynet skal henstille til, at Beskæftigelsesministeriet nærmere overvejer, hvor vidt der i forbindelse med behandlingen vil blive behandlet andre kategorier end almindelige ikke-følsomme personoplysninger og hvorvidt der er behandlingshjemmel hertil.

Kommentar:

Der vil der med den foreslåede løsning alene blive databehandlet almindelige ikke-følsomme personoplysninger. Beskæftigelsesministeriet tager imidlertid bemærkningerne fra Datatilsynet og Institut for Menneskerettigheder til efterretning og vil på den baggrund fremsætte et ændringsforslag, der adresserer karakteren af de behandlede personoplysninger. Regeringen vil vende tilbage med den nærmere udformning og indhold af ændringsforslaget.

5. Behandling af bipersoners personoplysninger

Datatilsynet henstiller til, at Beskæftigelsesministeriet vurderer, hvorvidt der efter forslaget til § 12 j, kan behandles personoplysninger om udenforstående personer, hvis indkomst viser sig ikke at være afhængig af kundens indkomstforhold, herunder særligt om behandlingen sker under iagttagelse om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed.

Kommentar:

Efter forslag til § 12 j, stk. 2, vil Udbetaling Danmark anvende CPR-numrene til gennem registersamkøring at udsøge kunder, der selv modtager, eller hvis ægtefælle, samlever eller husstandsmedlem modtager en eller flere af en række specifikke ydelser. Forslaget giver alene hjemmel til at anvende oplysninger med henblik på at finde personer, hvis indkomst påvirkes af kundens indbetaling til en aldersopsparing og hvor indbetalingen vil kunne påvirke ydelsen, og det er nødvendigt at Udbetaling Danmark samkører oplysninger om samtlige af de i lovforslaget omhandlede ydelsesmodtagere for at kunne sende en be- eller afkræftelse til pensionsinstitutterne.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at formålet med registersamkøringen er at udsøge den nævnte målgruppe for rådgivning bedst muligt ud fra de registre, der er til rådighed i Udbetaling Danmark og som indhentes fra kommunerne. Forslaget til § 12 j udgør således behandlingsgrundlaget for de nødvendige registersamkøring, der skal medvirke til at udsøge den rette målgruppe. Det gælder også personer, hvis indkomstaafhængige ydelse ikke påvirkes af kundens indkomstgrundlag, fx fordi registerdata ikke er opdaterede. Det omfatter også det beskrevne tilfælde vedr. økonomisk fripladstilskud, hvor der vil kunne foretages udsøgninger, selv om indkomsten ikke indgår i tildeling af økonomisk fripladstilskud. Det skal bemærkes, at der allerede er igangsat et arbejde i Udbetaling Danmark med henblik på at øge kvaliteten af data på dette område. Det vurderes, at udsøgningsmetoden er tilstrækkelig valid og nødvendig, hvis der skal kunne ske udsøgning af kunder, hvis indkomst indgår i tildeling af økonomisk fripladstilskud.

6. Personoplysninger fra kommunerne og Udbetaling Danmark

Datatilsynet henstiller til, at Beskæftigelsesministeriet nærmere angiver, hvilke personoplysninger kommunerne og Udbetaling Danmark skal videregive til brug for den udsøgning, der nævnes. Opmærksomheden henledes særligt på princippet om dataminimering i databeskyttelsesforordningens artikel 5, litra c.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne fra Datatilsynet og Institut for Menneskerettigheder til efterretning og vil på den baggrund fremsætte et ændringsforslag, der adresserer videregivelsen af personoplysninger fra kommunerne og Udbetaling Danmark. Regeringen vil vende tilbage med den nærmere udformning og indhold af ændringsforslaget.

7. Oplysningspligten

Datatilsynet henstiller til, at det klart fremgår, hvorvidt Beskæftigelsesministeriet finder, at en undtagelse til oplysningspligten finder anvendelse. Hvis det vurderes at være en undtagelse, bør det angives klart og præcist, hvilken undtagelse, der gør sig gældende.

Institut for Menneskerettigheder finder, at undtagelsesbestemmelserne i databeskyttelsesforordningen synes at være brugt ganske vidtgående.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet tager bemærkningerne fra Datatilsynet og Institut for Menneskerettigheder til efterretning og vil på den baggrund fremsætte et ændringsforslag, der adresserer oplysningspligten. Regeringen vil vende tilbage med den nærmere udformning og indhold af ændringsforslaget.

8. Sikkerhedsniveau

Datatilsynet bemærker, at de dataansvarlige – pensionsinstitutterne, kommunerne og Udbetaling Danmark – skal sikre at der sker et passende sikkerhedsniveau og noterer at udvekslingen af personoplysninger mellem Udbetaling Danmark og pensionsinstitutterne sker på en sikker måde.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet kan bekræfte, at pensionsinstitutterne, kommunerne og Udbetaling Danmark skal sikre, at der er et passende sikkerhedsniveau og i øvrigt opfylde reglerne om datasikkerhed.

9. Konsekvensanalyse

Datatilsynet bemærker, at Udbetaling Danmark ved udvikling af den ny it-løsning skal sikre databeskyttelse gennem design. Derudover skal de dataansvarlige foretage en konsekvensanalyse i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 35. Konsekvensanalysen skal foretages før behandlingen af personoplysninger iværksættes.

Kommentar:

Beskæftigelsesministeriet kan bekræfte, at de dataansvarlige skal foretage en konsekvensanalyse.